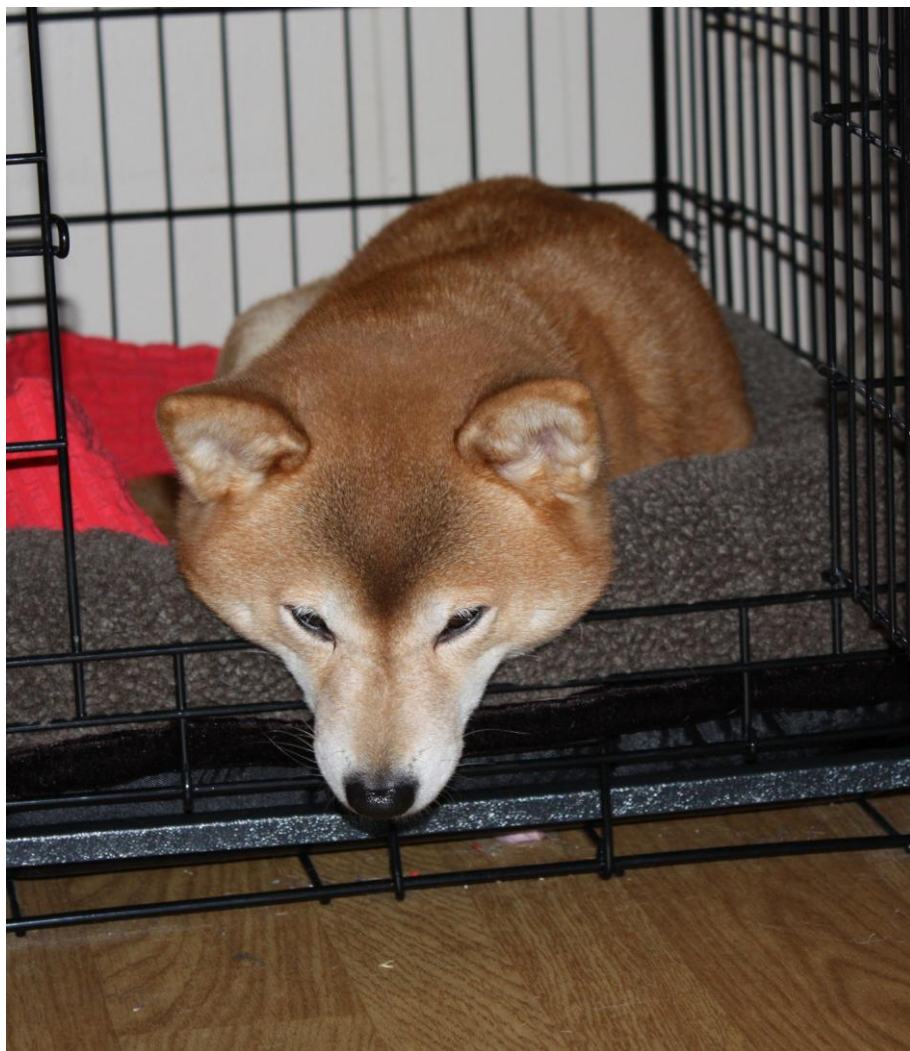

SHIB-A-VISA

Nr.1

2010

Årgang 13

SLIPP FANGENE FRI, DET ER VÅR....

STYRET:

Leder Solvor Nærland

Tlf 55 31 37 84 Mob 481 18 971
e-post: solvor@shibaliv.com

Nestleder Torstein Gleditsch

Mob 958 06 490
e-post: torstein@gleditsch.net

Sekretær Lisbeth Høyem

Klubbens adresse:

Leiraplassen 6, 7710 Sparbu
Mob 917 16 284
e-post: shiba@akinuba.no

Kasserer Terje Håheim

Mob 918 25 497
e-post: terje.haheim@bouvnet.no

Styremedlem Torbjørn Ellingsen

Mob 994 70 727

Styremedlem Gro Mandt

Tlf 55 95 12 41 Mob 958 33 427
e-post: gro.mandt@bm.uib.no

Styremedlem Lone Fillipsen

e-post: hfilips@online.no

Varamedlemmer

Eirik Knudsen

e-post: eirik@shibatroll.com

Eivind Mjærum

e-post: eivind.mjaerum@mjaerumhogda.no

KONTAKTPERSONER:

Sørlandet Bente K. Pedersen

Tlf 37 04 15 34 Mob 993 85 748
e-post: habagou@tele2.no

Østlandet og utstilling

Laila Nagel

Tlf 33 05 88 83 Mob 916 68 579
e-post: l-nag@online.no

Vestlandet Christen Lang

Tlf 55 95 17 01 Mob 909 81 295
e-post: chr-lan@online.no

Midt-Norge og lydighet

Sissel Skjelbred

Tlf 74 14 32 69 Mob 975 67 022
e-post: k-svends@online.no

Nord-Norge Lone Fillipsen

Tlf 77 68 05 97 Mob 995 94 074
e-post: hfilips@online.no

Agility Lise Komisrud

Tlf 63 96 99 78 Mob 916 87 047
e-post: lisekom@online.no

Bruks Halvor Størmer

Mob 913 29 027
e-post: halvor.stormer@nfk.no

Valpeformidler Gro Mandt

Tlf 55 95 12 41 Mob 958 33 427
valpeformidler@gmail.com

Sunnhetsutvalget

Leder: Lisbeth Høyem.

Christen Lang, Eivind Mjærum,
Solvor Nærland.

FORSIDEBILDET

N Dk Uch Ak-inu-bas Daitan Ni Akobo
Foto: Wenche Ulleberg-Bøhmer

BAKSIDEN

Vinner av fotokonkurransen 2009
Foto: Kim G. Skytte

UTGIVELSESPLAN

Nr. 1 Mars (Manusfrist 15/2)
Nr. 2 Juni (Manusfrist 15/5)
Nr. 3 September (Manusfrist 15/8)
Nr. 4 Desember (Manusfrist 15/11)

ANNONSEPRISER

Helside i enkeltnummer 100,-
Helside helårsannonse 300,-
Halvside i enkeltnummer 75,-
Halvside helårsannonse 250,-
Kommersielle annonser: 3x pris

MEDLEMSKAP

Kontakt kasserer for priser og fremgangsmåte.

STOFF TIL SHIB-A-VISA

sendes Lisbeth Høyem,
Leiraplassen 6, 7710 Sparbu
E-post lisbeth@akinuba.no
Bilder ønskes i jpg og min 300dpi
Redaktøren forbeholder seg retten
til å bruke, redigere og forkorte
innsendt materiale.

SORT-HVIT OG FINE FARGER

Shib-a-visa utgis i sort-hvit,
men ca 4 uker etter utsendelse kan
du finne artikler og bilder i farger på
www.norskshibaklubb.net!

KLUBBEN PÅ NETT:

www.norskshibaklubb.net

KLUBBENS KONTO:

0540.11.87369

HUSK Å MELDE FRA HVIS DU FLYTTER!

INNHold

Styret	2
Innhold	3
Lederens side	4
Redaktørens side	5
Kunngjøring av årsmøte	6
Informasjon fra valgkomiteen	7
Styremøtereferater	9
Tantebarn på besøk	13
Japanspesialen 2010	16
Hund&helse: Tannpleie	19
Helseundersøkelsen	21
Shibaåret 2009 i Norge	22
Livet med shiba: Vinteridyll	31
Shibaåret 2009 i Danmark	36
Avl og oppdrett	38
KURS: Oppdretterskolen	42
1: Den høflige hunden	44
Nye regler for poeng	48
Utstillingsresultater	49
Årskonkurransene 2009	50
Ny valpeformidler	54
Valpekassen	55

HUSK Å SVARE PÅ HELSEUNDERSØKELSEN FØR DU TAR PÅSKEFERIE!

**WWW.HUNDOGHELSE.NO
Passord: "SHIBAHELSE"**

Zenmai og Aya i snøen (Foto Solvor Nærland)

Vi er godt i gang med et nytt år, og med den storsatsingen som helsekartlegging i rasen er. Har du utført undersøkelsen på dine hunder ennå? Hvis ikke begynner det å haste. Husk at det er like viktig å få med de friskeste hundene som at hunder med helseplager blir registrert. Svarene dine vil være med i grunnmaterialet til veterinærhøgskolen sin analyse av hvordan helsetilstanden i shibarasen er. Rapporten om dette blir presentert for oss seinere i år. Der vil det framgå hva NSK og shibaoppdretterne bør eller må fokusere på.

I tillegg til vårt store årlige eventyr i pinsen, Shibaspesialen/Japanspesialen, skal NSK også ha et annet viktig arrangement i år: Det er nå klart at Dommerseminar om shiba blir lørdag den 6. november. Målet med seminaret er å øke kompetansen om shiba hos de norske dommerne som skal bedømme dem på utstillingene rundt i landet. Shibaens eksteriør er en viktig side av dette, dvs de ytre kjennetegnene som skiller shiba fra andre raser. Men eksteriøret hører sammen med rasens bakgrunn og bruksområder, som det derfor også blir viktig for dommerne å kjenne til. Personlighet, mentalitet og atferd hører i høyeste grad sammen med bakgrunn og bruksområder. Så selv om mye fokuseres på eksteriør, blir målet å øke dommernes kunnskap og kompetanse på alle sider ved den hunderasen som sammenlagt er "shiba".

Dette er min siste leder i medlemsbladet. Jeg vil fortsatt engasjere meg i NSK, men etter årsmøtet ikke lenger som leder. Kanskje jeg skal begynne å skrive noen historier eller artikler igjen?

Solvor Nærland

Nytt år, nye muligheter, ett nytt nummer av Shib-a-visa
... og en ny Japanspesial!

Man har ikke fritidsproblemer når man har flere hunder og flere verv. Siden jul har det gått nesten i ett med hunder, styrearbeid i NSK, utstillingskomiteen for Japanspesialen, arbeid i NKK Region Trøndelag og nå Shib-a-visa. Men nå har jeg lagt den verste perioden bak meg, forhåpentligvis, og fått en skikkelig vitamininnsprøytning, så nå er jeg våryr og klar for nye utfordringer!

Jeg har deltatt på Oppdretterskolen del 2, og den som ikke blir inspirert av Astrid Indrebø og Hilde Bremnes, tar jeg gjerne en diskusjon med! Og det er så godt med FAGLIG påfyll! Selv om jeg har deltatt på tilsvarende kurs tidligere, og NKKs avlsrådkurs i januar 2009, ble alle mine forventninger oppfylt! Det eneste skåret i gleden, er vel som Astrid og Hilde har sagt tidligere; De som virkelig trenger kursene, kommer aldri dit...

Det jobbes godt med årets Japanspesial, og jeg håper MANGE taren pinsetur til Hunderfossen og at flere stiller opp på dugnad! Jo flere som stiller, jo mindre tid trenger den enkelte å bruke!

Ellers har vi hatt lengre kuldeperioder enn jeg kan huske, og det har også virket inn på hundene. Gamlemor, Ima, som ble 13 i november, ga tydelig uttrykk for at hun ikke likte turer nå det ble for kaldt. Jeg måtte nesten bære 33 kilo hund hjem fra turen ;-)
Alle hundene har hatt problemer med å velge ben å stå på de verste kuldedagene og lufteturene har vært korte og det har vært "først til mølla" foran vedovnen.

Nå gleder vi oss til våren og det å kanskje ha bedre tid til hundene. Og kanskje blir det muligheter for noen flere utstillinger i 2010 enn det ble i 2009. Jeg må bare bli flinkere til å si nei til alle som trenger ringsekretær... Og det har jo egentlig allerede gått galt, for nå på lørdag (13/3) skal jeg jobbe på en utendørs elghundutstilling. Håper bare været bedrer seg for i et par dager nå har vi hatt øsregn og vind.....

Og til slutt har jeg en oppfordring til alle som ikke har gjort det enda;

SVAR PÅ HELSEUNDERSØKELSEN!

KUNNGJØRING

Årsmøte i NSK avholdes
Fredag 21. mai 2010
på Hunderfossen.

Saker som ønskes behandlet
på årsmøtet må sendes til
NSK v. Lisbeth Høyem, Leiraplassen 6,
7710 Sparbu eller til shiba@akinuba.no

**Brev må være poststemplet
og mail sendt,
senest 9.april 2010**

For forslag på kandidater til valget,
se eget oppslag.

VALG 2010

Valgkomiteens innstilling 2010.

På grunn av at det har vært vanskelig å få noen til å påta seg ledervervet i klubben for kommende periode foreslår valgkomiteen at nestleder Torstein Gleditsch rykker opp. Han har ett år igjen som nestleder da han ble valgt i dette vervet for to år i fjor. Gleditsch har sagt seg villig til dette. Vi har lagt vekt på å få til en best mulig kontinuitet i et styre vi syntes har fungert på en utmerket måte i forrige periode.

Følgende verv er ikke på valg

Kasserer: Terje Håheim.

Styremedlem: Gro Mandt

Innstillingen er som følger:

Leder: Torstein Gleditsch, for 2 år.

Nestleder: Ann Margot Whyatt for 1 år, suppleringsvalg

Sekretær: Lisbeth Høyem, gjenvalg for 2 år.

Styremedlem: Solvor Nærland, for 2 år,

Styremedlem: Lone Fillipsen for 1 år suppleringsvalg

Varamedlem: Eirik Knutsen, gjenvalg.

Varamedlem: Eivind Mjærum, gjenvalg.

Varamedlem: Lise Komisrud, ny.

Revisor: Per Ivar Seth, gjenvalg

Vararevisor: Sara Hauge, gjenvalg.

Valgkomiteen:

Hilde Scyttelvik, ikke på valg.

Gullborg Knutsen, gjenvalg.

Christen Lang, gjenvalg.

Varamedlem: Kartein Thunes, gjenvalg.

Varamedlem: Harriet Gleditsch, ny.

Alle er forespurt og har sagt ja.

Hilde Scyttelvik

Gullborg Knutsen

Christen Lang

MEDLEMMENES MULIGHET TIL Å FREMME KANDIDATER TIL VALG:

Medlemmer som ønsker å fremme andre kandidater til valg, må fremme sine forslag skriftlig til valgkomiteen.

Forslag sendes Christen Lang, Sandviksveien 173, 5035 Bergen eller chr-lan@online.no Brev må være poststempelt, og mail være sendt, senest 9. april 2010.

Forslagstiller må bekrefte at kandidaten har sagt ja, og må også sende med en kort presentasjon av kandidaten.

Alle innkomne forslag vil bli satt opp på stemmeseddelen til årsmøtet.

FRA WWW.NKK.NO:

Endringer i NKKs etiske grunnregler

NKKs Hovedstyre vedtok på sitt møte 08.12.2009 følgende forandringer i NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett:

Innavl - i punkt 2 tilføyes følgende:

Det skal ikke foretas paringer mellom søsken, far/datter, mor/sønn eller tilsvarende tette paringer.

Halvsøskenparinger eller paringer med tilsvarende innavl bør unngås.

Innavlsgraden beregnes på grunnlag av en 6 generasjoners stamtavle; ved bruk av importere brukes de stamtavleopplysningene som er tilgjengelig i 4-6 generasjoner. Det gis mulighet til å søke NKK om dispensasjon. Informasjon om hva søknaden skal inneholde kan hentes fra **www.nkk.no**

Tispens alder ved første paring - punkt 7, første strekpunkt forandres til følgende:

Tispen skal være minst 18 måneder på paringstidspunktet.

Dersom raseklubben anbefaler at tispene bør være eldre enn 18 mnd ved første paring, bør dette overholdes.

Reglene gjøres gjeldende fra 01.07.2010

Referat fra styremøte i NSK 9/12-2009

Tilstede: Solvor, Torstein, Terje, Gro, Lone, Lisbeth

Forfall: Eirik, Torbjørn, Eivind

Sak 72/09 Helseundersøkelsen

Styret har vedtatt å kjøpe/gjennomføre helseundersøkelsen, med en øvre kostadsramme på 15 000. (med tillegg kr 1-2 000 til utsendelse brev). Solvor og Lisbeth oppdaterer informasjon til hjemmesiden og Shib-a-visa. Vi skal ha en skriftlig og signert avtale fra begge parter. Vi håper å kunne kjøre undersøkelsen i januar/februar.

Sak 73/09 Eventuelt

-Brev fra Laila Nagel ang valpelisten på hjemmesiden.

Vi sender dette til webmaster valpeformidler

-Brev fra Dommerforeningen: Oppfølging av dommerelever
Rasekompendium sendes alle elever, og alle dommere /elever har fått tilbud om å abonnere på pdf-utgaven av Shib-a-visa.

-NKK høring om nye lover behandles neste år.

-Møtedatoer 2010: Torsdager 21/1, 18/2, 18/3

Ref Lisbeth

Referat fra styremøte i NSK torsdag 21. januar 2010

Tilstede: Solvor, Torbjørn, Gro, Eivind, Lone og Lisbeth

Forfall: Eirik, Terje, Torstein

Sak 1/10 Post/Info

- Artikkel til svenske medlemsblad om virksomhet i NSK 2009 skrevet av Laila (se "Det norske shiba året 2009")Vi har bedt om å få artikler fra de andre nordiske klubbene i "bytte".

- NKKs webpolicy (se vedlegg)

Vi bør tilføye i Debattforum at innlegg som kan oppfattes som støtende, vil bli fjernet av moderator iht NKKs webpolicy. Samt link til NKKs webpolicy fra diskusjonsforum og under NKK-info

Sak 2/10 Helseundersøkelsen

Brevet er utsendt til alle shibaeiere i nordiske land. Vi har fått gode tilbakemeldinger blant annet på shibainfo.com. Alle i styret må ta ansvar for å oppmuntre de vi kjenner, og Solvor vil oppfordre oppdrettere til å følge opp sine valpekjøpere.

Sak 3/10 Dommerseminar

Ny dato 2. oktober, det ble for knapp tid for 6. februar. Christen kontakter AHF og så sendes invitasjonene så raskt som mulig etterpå. Eivind holder kontakt med NKK.

Sak 4/10 Ny valpeformidler

Ingrid trekker seg, men ønsker mer tilfeldige oppdrag. Gro har sagt ja til å overta oppgaven. Ingrid og Gro blir enige om når bytte skal skje.

Sak 5/10 Krav for å få valpekull på klubbsiden?

Minstekrav for å få kull på valpelisten, er at oppdretter, som må være medlem i NSK, har fulgt NKKs etiske regler for avl og oppdrett. Vi legger ut informasjon om at det er vedtatt endringer i NKKs etiske regler fra 1/7-10, på forsiden.

I tillegg skal foreldredyrene ha kjent HD-status.

Sak 6/10 Høring forslag til nye lover NKK

Styret diskuterte litt rundt forslaget, og vi hadde følgende punkter som vi vil belyse i vårt svar:

Vi synes det er sen dato for RS, som burde vært avholdt før juli

Vi er litt betenkt over rollen til "fagkomiteer", betenkt over at enkelte grupper får veldig stor gjennomslagskraft. Vi ønsker en modell der medlemsklubbene er NKKs "maktstruktur". Redd for en undergraving av demokratiet.

RSMøtet er egentlig årsmøte i rep.skapet

Bøter er uhensiktsmessige, hvilke midler har NKK for å evt kreve inn penger dersom man melder seg ut? Og hvem skal ha ansvar for innkreving. Er dette et hensiktsmessig virkemiddel?

Lisbeth og Eivind ansvarlig for svar.

Sak 7/10 Høring om avtale mellom NKK og hundeskoler

Bra at det blir stilt formelle krav til opplæring ved Hundeskoler for de som skal kalle seg "instruktør". Dette vil være et steg for å sikre seriøsiteten hos Hundeskoler. Lisbeth svarer NKK.

Sak 8/10 Høring om nye regler for autorisasjon av

Styret diskuterte saken på mail før jul, og vi ble enige om å støtte DUKs forslag. Vårt høringssvar ble;

"Norsk shiba klubb forutsetter at de endringer DUK har foreslått, er basert på DUKs erfaringer. Vi støtter derfor de foreslåtte endringene.

Vi skulle imidlertid ønske at forslagene hadde vært begrunnet fra DUK sin side.

I tillegg ønsker vi å fremme forslag om en "regodkjenningsrutine" for dommere over 70 år, på linje med krav om legeattest for å få beholde førerkort. Dette burde egentlig gjelde i alle FCI-land, og dommerne burde vurderes av en komité i sine hjemland, som kunne gi dem lisens for 2 eller 3 år av gangen."

Ref Lisbeth

Referat fra styremøte 11/2-2010

Tilstede: Solvor, Torstein, Terje, Gro, Lisbeth, Eirik, Lone. Inger Merete under sak 83/09
Forfall: Eivind og Torbjørn

9/10 Økonomi/regnskap

Det ligger an til et overskudd for 2009 på ca 6 500,- + varelager, estimert til 10.-15.000 i regnskapsmessig overskudd, Dette er mye bedre enn vårt budsjetterte overskudd på 4 500,- . Her er og kostnader til Rasekompendiet tatt med, dette var ikke med i budsjettet for 2009.

Budsjett for 2010 er satt opp med et betydelig underskudd som følge av utgifter til helseundersøkelsen og dommerkonferansen. Underskuddet dekkes av overskudd fra tidligere år, og vi vil fortsatt ha en god likviditet. Kasserer har estimert dette til å være omlag 20.000 i fri kapital ved slutten av 2010.

10/10 Japanspesialen 2010

Kort orientering om arbeidet så langt. Styret godtar en modell for deling av økonomi iht klubb/ antall påmeldte. Vi vil gjerne at premier er gravert i en eller annen form. BIS, BIR og BIM premier skal ha klubblogo. Dommerlisten vår bør oppdateres med flere aktuelle navn, og dommer for 2011 må snart være klar. Komiteen oppdaterer styret med oversikt over ansvarsområder og inngåtte avtaler etter hvert som disse er behandlet i komiteen.

Ellers avholdes neste styremøte som planlagt torsdag 18. februar.

Ref
Lisbeth

Referat fra styremøte i NSK 18. februar 2010.

*Tilstede: Torstein, Eivind, Gro, Lone og Solvor
Forfall: Lisbeth, Terje, Torbjørn, Eirik*

Sak 11/10 Post/info

Ingen saker her denne gang

Sak 12/10 Dommerseminar

Christen har fått klarsignal fra dommerforeningen på arrangement 6. november. Han har laget forslag til program. Vi venter nå på bekreftelse fra NKK på at vi får tilskudd til arrangementet 6. november. Kan ikke bestille lokaler før tilsagnet fra NKK er kommet.

Sak 13/10 Helseundersøkelsen

For å få så høy svarprosent på undersøkelsen som mulig, har Solvor sendt epost til alle norske oppdrettere og bedt dem følge opp valpekjøperne sine. For et par uker siden, var kartleggingen gjennomført på over 200 shibaer. Vi har ikke fått oppdatert tall til dette møtet.

Sak 14/10 Spørsmål fra Shiba-No-Kai om avgrenset samarbeid

Vi har mottatt et brev fra leder i Shiba-No-Kai med spørsmål om vi er interesserte i å samarbeide på konkrete områder, spesielt i medlemsbladene. I denne omgang sier styret ja til å utveksle annonser i medlemsbladene om raseutstillinger i våre to land. Solvor og Lisbeth skriver svar. Vi kommer evt tilbake til om vi vil samarbeide på flere områder på et seinere tidspunkt.

Sak 15/10 Frister i forhold til årsmøtet

Årsmøtet i NSK skal være fredag 21. mai. Det innebærer følgende frister:

- **12. mars** er frist for å bekjentgjøre dato for årsmøte (skal skje minst 10 uker før årsmøtet), slik at frister for forslag etc kan overholdes og innkomne saker tas med i formell innkallelse
- **9. april** er frist for medlemmene til å sende inn saker til styret og forslag til kandidater til valgkomitéen (skal skje minst 6 uker før årsmøtet)
- **23. april** er frist for å sende ut innkalling til årsmøtet med sakspapirer (skal skje minst 4 uker før årsmøtet)

Sak 16/10 Eventuelt

- Vi har fått forespørsel om å støtte prosjektet "Hund for Haiti". Brevet om prosjektet med informasjon om Åpen dag i Stavanger, om kontonummer, om kontaktperson og om Facebook-gruppe er lagt ut på klubbsiden vår. Styret vil oppfordre våre medlemmer til å støtte prosjektet "Hund for Haiti" økonomisk og på andre måter.

Referat ved Solvor Nærland

Bastian tar pause i skituren (Foto Sissel Skjelbred)

TANTEBARN PÅ BESØK

Av Gro Mandt

De raser om kapp ned trappa til første etasje, tar en sving inn på soverommet og så i full fart opp igjen til stua og rundt spisebordet – og hele runden et par-tre ganger til før de kolliderer på gulvteppet, helt utpest. Det høres som om en hel åsgårdsrei er på ferde, men de er bare to: Hime og tantebarnet hennes, Hide. Rundturen i huset er bikkjenes måte å tørke pelsen på, etter lufteturen i klissvått kratt med de sedvanlige regnskyllene fra oven.

Helt siden hun var valp, har Hide vært jevnlig på liggebesøk i heimen, til tantens store fornøyelse, for hun synes det er mye kjekkere å leke med en vilter hundekompis enn med en adstadig matmor. Tantebarnet, som nå er blitt halvannet år, er ei slank og langbeint framslengje med varmt rødgyllen pels og sjelfulle, dyprune asiattøyne som synes å romme all verdens visdom. Hun er et tillitsfullt og kjærlig lite vesen, som med

suveren selvfølgelighet har funnet seg tilrette hos oss og tilpasset seg husets rutiner med mat- og luftetider. Ved å følge med hvordan Hime ter seg, lærte Hide at det varme badegulvet er en deilig slumreplass i noen timer (før det blir for varmt!), og hun oppdaget raskt at "finne-leken" betyr at matmor eller gemalen har gjemt godbiter rundt omkring i heimen, og at der er det "først til mølla" som gjelds!

Til å begynne med syntes nok Hime at tantebarnet tok seg litt for mange friheter. En kveld hun lå og slumret fredelig ved siden av meg, kom Hide farende og gjorde seg klar til å hoppe

opp. Da løftet Hime på hodet og knurret advarende til inntrengeren. Det er jo *hun* – Hime – som bor her, og dessuten er *hun* eldst i firbeintflokk. Derfor er det opp til *henne* hvem som skal ligge nærmest matmor i sofaen! En lang stund stirret de to stivt på hverandre før Hide - veldig rolig og forsiktig - trakk seg unna, og la seg på golvet et stykke vekk fra sofaen. Og en stund seinere snek hun seg bort til matmor for å sladre og få trøst. Men etter at det obsternasige barnet var satt på plass, har Hime godtatt at tantebarnet ligger i sofaen sammen med henne – også når matmor sitter der. Ofte er det rene idyllen, der de ligger og slikker hverandre i ørene!

Når vi skal legge oss om kvelden, er Hide først på plass. Hun stormer ned trappa til første etasje og sitter forventningsfullt og venter på at matmor skal komme. Mens Hime aldri ligger i senga mi hele natta, men hopper ned i kurven når jeg slukker lyset, er senga Hides favoritt soveplass. Til å begynne med kroer hun seg sammen i armkroken min og ser henført på meg mens hun gli mer og mer med øynene, og når jeg slukker lyset, tusler hun ned til fotenden av senga, der hun ligger og breier seg hele natta.

Lufteturene er ikke helt problemfrie. Nå er det jo ikke bare én, men to som skal finne seg passende doplass! Og tantebarnet er ikke hakket bedre enn tanta si – hun strener av gårde i fullt firsprang, flere ganger ser det ut som *stedet* er lokalisert, hun sirkler og sirkler, men så farer hun videre med uforrettet sak, på nytt hektisk søk . Bedre blir det ikke når matmor må ha begge damene i kobbelt fordi den ene har løpetid og den andre er notorisk innkallingsdøv hvis det er katter i nærheten – og dem er det mange av i nabolaget vårt. Riktignok har bikkjene langliner på, noe som gir dem rikelig med søkemuligheter. Men som de fleste vel har erfart, surrer slike liner seg uten unntak rundt

alt som er av busker og trestammer og andre hindringer i terrenget! Det kan derfor ta sin tid før alle nødvendige ærend er utført og vi kan vende nesa hjemover.

Lufteturene våre rommer ikke bare stressfaktorer, men også mange trivelige og artige opplevelser. De to små rødgylne damene vekker åtgauv hos både små og store turgåere. Når småunger får øye på oss, jubler de henrykt at "*Der kommer Mikkel Rev!*" Og har ungene fornuftige foreldre, setter både voksen og barn seg på huk for å klappe og bli nusset på nesen av de små "revene". En ettermiddag traff vi på en flokk halv voksne skolejenter som ropte over seg av begeistring, mens de sank i kne for å kjæle og kose med bikkjene: "Åh...! De er så *sinnsykt søte!*" Og noen godt voksne bergensdamer falt i staver over de fine "*skillingsbollehalene!*" Bikkjene tar imot beundringen med den største selvfølgelighet, men på ulikt vis. Tantebarnet har så mye av valpen i seg ennå, at hun svarer på enhver hyggelig tilnærming med impulsiv begeistring. Tanta, som har tre års erfaring på baken, velger å se sine folk an først. Men finner hun ut at de møtende kan godtas, tar hun imot og gjengjelder kos med vennlig verdighet.

Uunngåelig kommer dagen da tantebarnet skal hjem til sin egen familie, og Hime blir enehund igjen. Dermed er det slutt på vennskapelig knuffing og vilter leikeslåsning, løping om kapp på den vesle gressmarka vi krysser på morgenturen, og fredelig kappestrid om hvem som skal sitte nærmest matmor i sofaen om kvelden. De første dagene etter avreisen tusler Hime rundt og leiter etter kompisen, men etter hvert avfinder hun seg med tingenes tilstand og tar til takke med dra-leker med matmor, litt lydighetstrening og noen ekstra lange "trøsteturer". Dessuten har hun gjerne et lønnslig håp om at gjesten kommer tilbake om ikke så alt for lenge – *det* har jo skjedd før?

JAPANSPECIALEN 2010

22.-23. mai ved Hunderfossen Camping, Norge

Kun for AKITA, AMERICAN AKITA, JAPANSK SPISSHUND,
SHIBA, SHIKOKU OG HOKKAIDO!

3 utstillinger – 3 cert – 1 påmeldingsskjema – 1 konto!

PÅMELDING ÅPNER 1. APRIL!

Betalings- og påmeldingsfrist på web 7. mai

<p>Lørdag, NAK 25 år!</p> <p>Storcert: Akita</p> <p>Nikos Vazakas: Shiba Pierluigi Buratti: Øvrige</p>	<p>Søndag, NAAK</p> <p>Storcert: American akita</p> <p>Pierluigi Buratti: Shiba Nikos Vazakas: Øvrige</p>	<p>Søndag, NSK</p> <p>Storcert: Shiba Liz-Beth C Liljeqvist: Am.akita, jap.spissh og valper Arne Foss: Øvrige</p>
---	--	--

Priser: JK, UK, AK, CH kr 280,- VET, VALP kr 150,-

50% rabatt f.o.m 3. hund med samme eier, gjelder ikke valp og veteran!

Vi forbeholder oss retten til å flytte raser mellom de oppsatte dommerne.

VI BER UTSTILLERE BRUKE FELLES WEB-PÅMELDING FOR ALLE 3 UTSTILLINGENE!

Evt. papirskjema sendes Japanspecialen, Leiraplassen 6, 7710 Sparbu **senest 30/4**.

Merk hvilken klubb det gjelder. **Betalingsfrist 7/5** og betalinger etter dette ilegges 50% tillegg. Betaling MÅ merkes med hundens reg.nr. Utenlandske utstillere kan **etter avtale** betale ved ankomst (IBAN og BIC på nett)

Ellers følges NKKs regler.

KONTO FOR ALLE UTSTILLINGENE: 0529 71 73781

Japanspecialen v Terje Håheim, Kongleberget 3, 1727 Sarpsborg

Mer info og påmeldingsskjema på:

www.akita.no www.naak.eu www.norskshibaklubb.net

Spørsmål til Ingunn +47 7242 4301 / +47 977 51 508

Lisbeth +47 7416 2285 / +47 917 16 284

OG SELVSAGT DEN TRADISJONELLE GRILLFESTEN PÅ LØRDAG!

JAPANSPECIALEN 2010

Dommerne:

Mr Arne Foss

Hei, mitt navn er Arne Foss og bor på Lundamo, litt sør for Trondheim. Jeg fikk min første dalmatiner i 1977 og har siden vært aktiv i hundesporten. Har drevet oppdrett av dalmatiner og whippet, og i de senere år har jeg også vært involvert med grand danois og

chihuahua. Mitt kennelnavn er Paper Moon. Whippeten PM's Parisian Maiden ble årets hund alle raser i Norge i år 2000.

Ble autorisert dommer i 1995 og har hatt gleden av å dømme over hele verden bl. a 2 ganger i Australia. Ser veldig fram til pinsen når jeg skal dømme de japanske rasene for Norsk Shiba Klubb. Er veldig interessert i disse rasene som imponerer meg både med sin ytre og indre skjønnhet. Gleder meg til interessant og hyggelig pinsehelig !

Mr Nikos Vazakas

I was born in Greece in 1964. I am a teacher in a state elementary school. I have always had dogs and imported the first Akitas in Greece, 15 years ago. I breed under the suffix "Hi Ga Noboru" and have

produced many champions and multi-winners in national and international shows in Europe. In my breeding programme, I am mainly focused on sound construction and movement, proud and outgoing temperament, and not only on correct type. I am a member of the Greek KC, German Akita Club, German Shiba Club. I live in Germany participating in many European shows as an exhibitor as well as a judge. Since 2000, I am a judge for group 5, group 4 and Saint Bernards

Mr Pierluigi Buratti

I am 55 years old, and am a teacher and breeder of Samoied for 30 years. With my suffix "Del Baffin" I have made different Italian, International, European and

World champions. I have been judging since January 1996, trained to the 3°,5°,8° group FCI. Since 9 years ago I am the president of the Italian Club Northern Races (CIRN).

Mrs Liz-Beth C Liljeqvist

På trykketidspunktet hadde vi ikke fått presentasjonen, men den vil umiddelbart bli lagt ut på nett, sammen med annet oppdatert info om Japanspesialen!

OVERNATTING:

Kontakt Quality Hotel & Resort Hunderfossen +47 61 27 40 00

Vår reservasjon 105360

Per 1.3.2010 er det bare hotellrom og hytter uten vann som er ledige.

Info om alternative hotell og campinger finner du enklest på

www.lillehammer.com

Der kan du under fanen "Overnatting" søke overnatting i område

Hafjell/Hundefossen, og få opp mange alternativer.

JAPANSPEZIALEN 2010

I år er Japanspesialen organisert annerledes enn vi er vant til. Det vil være et godt og bredt samarbeid mellom NSK, Norsk akita klubb og Norsk american akita klubb.

Det som vil være mest merkbart for utstillerne er at man i år kan betale for alle utstillingene til samme konto, og selvsagt viderefører vi den felles påmeldingen.

På utstillingsplassen vil det også være litt annerledes da kiosken er et felles ansvar hele helgen, med to hovedansvarlige.

Og som alltid vil det være behov for en dugnadsinnstas fra medlemmene. NSK må skaffe folk til å hjelpe til i kiosken **både** lørdag og søndag! Men siden alle klubbene bidrar, blir det ikke så mye på hver enkelt.

Det skal også rigges opp og ned, og ryddes underveis, så medlemmer som kan tenke seg å stille opp for å gjøre årets Japanspesial til et flott arrangement, kan "melde" seg for

Inger Merete 915 24 828 tatsumaki@live.no

Lisbeth 917 16 284 lisbeth@akinuba.no

Vi sier heller ikke nei til sponsorgaver, både som premier til utstillingen og til felleslotteriet på lørdag. Alle sponsorer som bidrar med gaver til utstillingen får en liten takkeannonse i katalogene og i medlemsbladene.

Så husk å få LOGO!

Gaver/premier meldes inn til Lisbeth

HUND & HELSE

TANNPLEIE

Hentet fra Hønefoss dyrehospital
www.dyrehospital.no

HUND & HELSE

I veterinærmedisinen har vi endelig fått opp munnen (?), og har innrømmet at dyr slik som mennesker er avhengig av en god munnhygiene for bedre trivsel og velvære. Har du løftet opp overleppa til hunden eller katten din i det siste ? Snur du deg unna i vemmelse når hunden din vil gi deg en nuss og kommenterer " fyttirakkern som det lukter av deg " ?

Det er stadig flere hunder og katter som sliter med tannsykdommer. Tegn på tannsykdommer kan være dårlig ånde, sikling, brunt belegg på tennene, problemer med tygging, blødende tannkjøtt, løse tenner og endret adferd. Det er spesielt små hunderaser og katter som er mest plaget med dårlig munnhygiene. 70% av alle katter viser allerede i toårsalder tegn på tannsykdommer, mens 80% av alle hunder viser tannsykdommer ved treårsalder.

Daglig pleie, som børsting av pels og kloklipp er dyreeiere vant til å utføre, men vi tenker lite på tennene til dyrene våre. Selv pusser vi tenner hver dag og liker ikke "plysj belegg".

Den vanligste årsaken til dårlig tannhygiene hos hund og katt er tannstein. Oftest begynner det med et plakk belegg, som med tid og stunder blir mineralisert. Slikt hardt belegg kalles tannstein. Tannsteinen legger seg oppunder tannkjøttet og kan forårsake tannkjøttbetennelse. Dette kan ses som veldig rødt, hissig og irritert tannkjøtt. Tannkjøttbetennelse kan etter hvert utvikle seg til periodontitt.

Periodontitt er en sykdom som gjør skade på tannfestet og forårsaker løsning av tenner, og er som regel svært smertefullt for dyrene. Først blir tannhalsen eksponert og det er lettere for bakterier å komme ned langs tannhalsen og forårsake tannrotbetennelser. Slike bakterieinfeksjoner er farlig for kroppen da de finner blodveien til andre organer, spesielt nyrene, og kan gi generell sykdom over tid.

"Neck lesions" er tannsykdom som ofte ses hos katter, og spesielt asiatiske rasekatter. Dette er en tannsykdom som for eier er vanskelig å oppdage selv fordi kronen på tannen ser relativt frisk ut. Nærmere ettersyn viser derimot store emaljeskader på tannhalsen og ved røntgen undersøkelse ses oppspiste tannrøtter. Det sier seg selv at dette må være smertefullt for katten.

Hunder og katter har også tannverk slik som oss, men de viser det ikke like godt. Noen dyr sliter med adferdsproblemer p.g.a. store smerter i munnhulen. Brudd i tenner, spesielt hjørnetenner kan forårsake smerte. Tygging på veldig harde ting f.eks. stein anbefales derfor ikke. Ferske skader på tennene kan som regel repareres ved rotfylling, men i verste fall må slike tenner trekkes. Hull i tenner ses relativt sjelden hos hund og katt.

Tannstell bør ikke starte med tanntrekking. Derfor er det veldig viktig å venne allerede valpen og kattungen til daglig tannpleie i form av pussing og skylling av tenner. Det finnes utallige pleieprodukter på markedet som forhindrer dårlig munnhygiene.

Tannkremer med kyllingsmak og skalldyrsmak, tyggebein, spesialfor som forhindrer plakk, enzymtabletter og en rekke andre. Colgate og annen "mennesketannkrem" er lite heldig, da det bl.a. skummer veldig og de fleste hunder ikke har noe særlig til overs for smaken...

Daglig fôring med tørrfôr som ikke er oppbløtt er en fordel slik at maten ikke klitrer seg fast til tennene. Jevnlig tannkontroll hos dyrlegen gir en profesjonell undersøkelse og vurdering av ditt dyrs tannhelse. Dyrlegen vil se etter tegn på sykdom eller skader i munnhulen, og kunne gi deg råd om hva som er den beste behandlingen for dyret ditt.

Kanskje du skal ta en titt i munnen på din pelskledde venn, og se om alt står bra til!

Med friske tenner er det ingen kunst å avlive en tennisball på under 2 minutter... (Foto Geir Aasheim)

VIKTIG MELDING!!!!

HELSEUNDERSØKELSEN STENGER 1.APRIL!

VI HÅPER ALLE SHIBAEIERE VIL DELTA,
BÅDE MED SINE NÅVÆRENDE
OG EVT TIDLIGERE HUNDER.

**Kjenner du noen som har, eller har hatt, shiba,
men som ikke er medlemmer i klubben, be dem delta!**

HELSEUNDERSØKELSEN FINNER DU PÅ

WWW.HUNDOGHELSE.NO

OG PASSORDET ER **"SHIBAHELSE"**

Du må ha hundens registreringsnummer tilgjengelig.

For oppdatering om prosjektet, følg med på klubbens hjemmeside!
NVHs helseundersøkelse er omtalt på side 44 i Hundesport 1-2010!

**FOR Å FÅ ET KORREKT BILDE AV RASENS HELSE,
ER DET VIKTIG AT OGSÅ DE SOM HAR HELT FRISKE
HUNDER SVARER PÅ UNDERSØKELSEN!!!**

- De som ikke har PC kan gjennomføre undersøkelsen via telefon, kontakt Styret ved Solvor Nærland, Terje Håheim eller Lisbeth Høyem.
- E-postadresser, postadresser og telefonnummer finnes under Styret på side 2

Det norske shiba året 2009 av Laila Nagel

Her kommer en liten oversikt over hvordan shiba året i Norge har vært og hva vi har drevet på med i 2009

Shiba spesialen ble 31.mai 2009 avholdt på Hunderfossen ved Lillehammer i pinsen. Dette er den faste årlige utstillingen som klubben arrangerer og de samarbeider bl.a. med Norsk Akita klubb og American Akita klubb, slik at det i løpet av en helg er 3 utstillinger som en har mulighet til å stille på.

Det var påmeldt totalt 71 shiba som ble bedømt av Kari Granaas Hansen. Total påmelding sammen med rasene Akita, American Akita, Japansk spisshund og nytt i år Shikoku, var rekordhøyt: 111 voksne + 11 valper. Vi måtte derfor bruke to dommere/ringer. Deltakere fra Norge, Sverige og Danmark fant veien til Hunderfossen. Shiba spesialen vil nå bli fast avholdt på Hunderfossen hvert år.

Vinner bilde fotokonkurranse
Sendt inn av Kim G. Skytte

Klubben satte i gang en fotokonkurranse for klubbens medlemmer med tema Shiba i dagligliv og aktivitet. Det ble satt ned en jury på 5 stk som skulle gå i gjennom de innsendte bildene. Premien til vinnerbilde var Shibakalender 2010 + 5 kunstkort med shibaakvarell motiv, alle bidrag til konkurransen ligger på klubbens hjemmeside under fotografier.

Også i år har klubben laget en shiba kalender for 2010 hvor vinnerbilde i foto-konkurransen ligger på forsiden. Denne kalenderen koster kr 200,- sendt portofritt

En av de store tingene som klubben har arbeidet med er rasekompendium. En fagkomite på 3 medlemmer laget et utkast til et slikt kompendium. Etter at styret hadde godkjent forslaget ble det sendt inn til NKK for godkjenning. NKK godkjente rasekompendiet for shiba i vår, og det ble deretter trykket opp slik at alle som ønsker et kompendium har nå muligheten til å få kjøpt dette for kr 150,- sendt portofritt. Det arbeides nå med en dommerkonferanse tidlig i 2010.

Skulle noen være interessert i kalender eller rasekompendium kontakt med Terje Håheim Mail: **terje.haheim@bouvet.no**

Eller noen av klubbens effekter kontakt med Eirik Knudsen Mail: **eirik@shibatroll.com**
mer om klubbens effekter finnes på klubbens hjemmeside
<http://www.norskshibaklubb.net>

Styret/sunnhetsutvalget har vedtatt å gå i gang med helseundersøkelse på rasen, og har inngått avtale med professor Frode Lingaas/ Norges Veterinærhøgskole om å benytte deres webbaserede helseundersøkelse. Fra 15. januar vil det være tilgang på nett slik en kan få registrert hunder i kartleggingen.

Ved å benytte veterinærhøgskolen sin kvalitetssikrede kartlegging, vet vi at undersøkelsen og analysen blir profesjonelt gjennomført. Og vi kan få oppfølging dersom det skulle bli avdekket et helseproblem i rasen. For noen kan det være greit å vite at ingen i klubben vil få kjennskap til hvilke hunder som har spesielle helseproblemer. Alle oppfordres til å være med på denne undersøkelsen slik at vi får med så mange hunder som mulig. Dette gjelder også dyr som ikke lever lenger. Alle hundene må kunne identifiseres gjennom et reg.nr i NKK, men denne identifiseringen vil kun være kjent for veterinærhøgskolen.

Fra 1/7-2009 er det nå krav om godkjent HD status på alle avlsdyr.

Det er satt ned et sunnhetsutvalg på 4 personer som skal ha fokus på avl og på rasens mentale og fysiske helse.

Fra Nkk har klubben fått en invitasjon om et avlsråds kurs. Dette kurset var rettet til personer i klubben som skal veilede klubbens medlemmer. Styret sendte to representanter på dette kurset. Klubben fikk også invitasjon til alle medlemmer om en nysatsning som heter Oppdretterskolen. Dette er et helg kurs som er delt inn i to deler, og går på landsbasis. Begge kursdelene avvikles innen ca to år. Styret oppfordret så mange medlemmer som mulig til å takke ja til dette tilbudet. Et lærerikt kurs for de som er nye oppdrettere og de som har drevet med oppdrett en stund fikk oppdatert seg faglig.

Distriktskontakter har holdt 3 shiba treff i 2009. Et i Bergen, et i Vestfold og et i Tromsø. Dette er treff som faller i smak hos shiba folk. Det har også vært organisert trening hver tirsdag i Bergen for de som ønsket å være med her. Dette skaper sosialt samhold blant eiere og hunder.

Klubben har flotte klubb effekter. Det strikkes fortsatt votter, sokker og pannebånd. Det er og mulig å få tak i krus, termokopper, kort m/shiba motiv m.m og det er bestilt utstillingsnåler med shiba.

I løpet av 2009 ble det registrert 26 valpekull (dog web) med i alt 92 valper og det ble importert 3 hunder. Nå er ikke alle valper som er født i 2009 med her da de ikke vil bli registrert før i 2010.

Klubbens hjemmeside har en oversikt over alle shiba som er godkjente ettersøkshunder. I 2009 ble det registrert en ny ettersøkshund Katsumoto`s Asahi med fører Paal Østerlie.

Katsumoto`s Asahi
Foto: Torbjørn Haugen

På Dogs4all på Lillestrøm 28-29/11-09 hadde klubben en flott stand for å vise frem rasen. Her ble det solgt klubbens effekter, kalender og servert gløgg og pepperkaker, samt informasjon om rasen. Tilbakemeldinger sier at standen var godt besøkt. Det var også en raseparade som klubbens medlemmer stilte med sine hunder. Også en flott måte å presentere rasen på.

Mange flotte hunder ble vist for Kurt Nilsson som var dommer denne dagen 33 hunder møtte opp i ringen. Den hunden som markerte seg best var N S Uch NV-00 Soldoggen`s Chimpira eier: Lisbeth Høyem/Geir Aasheim som ble BIS 4 VETERAN for dommer: Glenda M. Cook, Australia

Foto: Terje Håheim

Årets utstillings shiba 2009

Nr 1. 55 poeng N S Uch Soldoggen's Hirohito Foto og Eier: Strand / Walle

Nr 2. 54 poeng N S Uch.Tenko Av Enerhaugen Eier: Eirik Knudsen
Foto: Solvor Nærland

Nr 3. 35 poeng N S Uch Soldoggen`s Ichi Aki-Kaze Foto og Eier: Paul Walle

Årets junior/ung hund 2009

(Mangler bilde)

Nr 1. 18 poeng Stitch Den Stille Fjæring Eier: Mette Steinsvold

Nr 2. 16 poeng Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko Eier: Ulleberg-Bøhmer/Schyttelvik
Foto: Laila Nagel

(Mangler bilde)

Nr 2. 16 poeng Soldoggen's Riisanna Eier: Walle/Strand

Årets veteran 2009

Nr 1. 18 poeng AM CAN S N DK NORD UCH NV-03 San Jo Lucky In Love
Eier: Nordwall/Lang Foto: Helene Nordwall

Nr 2. 16 poeng N DK Uch NV-01 Ramnfløya's Kita No Otenba
Foto og eier: Bente K Pedersen

Nr 3. 15 poeng SUCH NUCH VWW-08 Honto-No Zen-Ya
Foto og Eier: Helene Nordwall

Årets bruks shiba 2009:

Nr 1. 14 poeng Kinu Hana Iris (Agility/Hopp)
Fører: Iselin Pedersen
Foto Bente Pedersen

Nr 2. 12 poeng Katsumoto`s Asahi (Boldspor/Ferskspor)
Fører: Paal Østerlie
Foto: Torbjørn Haugen

Nr 3. 10 poeng Negi-Inu's Li-Ko Kurojo (Agility/Hopp)
Foto og fører Lise Kommisrud

Årets oppdretter 2009:

Nr 1. Kennel Soldoggen 172 poeng

Nr 2. Kennel Enerhaugen 149 poeng

Nr 3. Kennel Østbylias 43 poeng

Livet med SHIBA

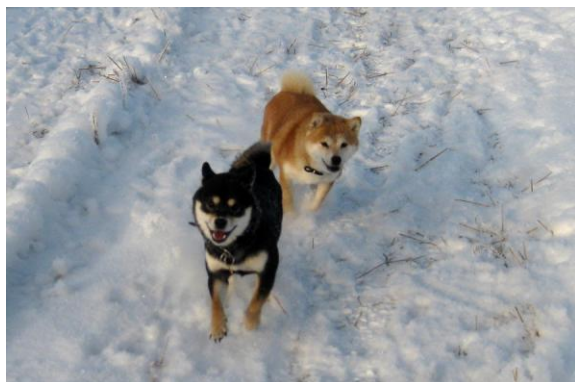
„Vinteridyll“

Hei alle shibaer! For en super vinter vi har hatt. Masse snø siden før jul. Litt kaldt av og til, men Shiba og jeg har storkost oss. Det er bare katta som ikke har gått ut "på tørre møkka" Den vanlig turruta vår fra gården og ned til Øyeren snødde ned noen ganger, men da tok folka traktor og fres og brøyta iveri over jordene. Vi kan løpe fritt der og det er fint for folka. Det er fordi vi er litt sære,, så vi bæsjer best når vi kan være i fullt firsprang og i full fart. (muskuløse blir vi også).

Det fikk folka merke gitt, når de leverte oss hos hann Shiba Tin Tin i vinterferien, mens de sjøl dro til Egypt . (snøt oss for den ferien, men der er jo OK med en forandring) Når de kom hjem hadde det snødd så mye at det ble vanskelig å frese opp turveien. Matmor måtte gå med oss i tospann på veien. Ikke bæsja vi den ene dagen, og ikke bæsja vi den andre dagen. Da ble matmor bekymret, for hun er litt opptatt av sånt. Hørte hun sa at"jeg får vel gå med dem en og en og så får jeg gå til det kommer noe". Shiba og jeg fikk lange turer den dagen .

Vi skal få være med på påskeferie til Beitostølen, sier de. Vi gjør godt fra oss på skitur.

Ellers har vi fått noen nye dyr hos oss. Har ikke sett dem, men det er en som galer døgnet rundt. De ti andre klukker. Det er visst ikke meningen vi skal ha så mye med dem å gjøre heller.

Men det glapp for matmor her om dagen, gitt. Hun var syk og i ørska da hun skulle sette oss ut i "bingen" (Der har vi varmekabler og bilder på veggen) Matmor åpnet døra til hønehuset i stedet for til oss! Der satt det ei høne rett foran kjeften til Shiba. Å fy søren! Shiba heiv seg på. Jeg ble bare helt satt ut. Høna kakla som besatt og Shiba nappa fjør som besatt. Matmor jobba og banna. Høna ble redda, men det var ei veldig redusert tuppe som ble båret tilbake der hun hørte hjemme.

Ellers har jeg hatt løpetid, men vet ikke om jeg skal si så mye om det. For jeg var altså IKKE interessert. Hannhund Tin Tin er både hyggelig og pen, men .....Jeg bare satt. Bliir ikke valper altså. Folk truer med å være lurere neste gang. De rotter seg nok sammen med Tone dyrlege kjenner jeg dem rett.

Ha en flott vår!

Hilsen
Blackie og Shiba fra Enebakk
(Fotografert av Erik Slette og Cathe Frankrig)

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Fra våre gode venner i Sverige Paula og Daniel Granqvist, Kennel Aangenaam kommer det siste tilskuddet i vår Kennel, Aangenaam Suntory Hibiki.

Han er født 22.10.2009 og er etter
JAP S N DK FIN NORD CH. Kurokaido Go Bingo Kamishimasou og
S DK FIN NORD INT CH WW08 KBHV09 Taichung Spring Affair.
Han fører derved helt nytt blod i Europa. Stamtavlen finnes på vår
hjemmeside og på Norsk Shibaregister.

Vi er meget takknemlig for at vi har fått denne charmerende
hjersteknuseren, og håper han vil bli til mye glede for både oss og
oppdretterne.

Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Aangenaam Suntory Hibiki

Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

RAPPORT FRA SHIBAÅRET 2009 I DANMARK

Av Tina Lykke Sørensen

Årets Top 10 Shiba'er i Dansk Kennel Klub:

Plac. Navn/ejer

- 1 Yamazakura's Fujiyama / Joan Bach
- 2 Noven's Takara / Elisabeth Noven
- 3 We-sedso Emiko / Mary-Ann Josiasen
- 4 Noven's Takashi Gitsune / Karen Høst Poulsen
- 5 Alina's Santa Ynez / Kirsten og John Hansen
- 6 Tiachung Spring Affair / Paula Grankvist
- 7 Jaklo Sir Tristan / Freddy Dhondt, Belgien
- 8 Rikikuro Av Enerhaugen / Tanja Wendel
- 9 Nattfjärilen Chijacki / Jette Kålhøj
- 10 Troldehuset's Beni Kiri / Tina Lykke Sørensen

Yamazakura's Fujiyama BIR Nyborg

Årets racevindere i Spidshundeklubben :

Han : Yamazakura's Fujiyama / Joan Bach

Tæve : Fuma-Ki Airashii / Karin Bankov

Årets sporhunde på tværs af alle racer i Spidshundeklubben :

Okami's Daiju / Pernille Strikert
Nidhøg's Uyoshi / Pernille Strikert

AVL OG OPPDRETT.

Av Christen Lang

Å avle hunder er et stort ansvar.

Først fordi det er viktig at de hunder vi omgir oss med i det daglige liv har et godt temperament, uten å være aggressive mot folk eller andre hunder. Dernest fordi vi jo gjerne vil at den familien vi selger valpen til skal få en sunn og frisk hund som kan bli gammel uten for mange plager, eller arvelige lidelser. God helse er jo også vitalt for oss som oppdrettere i forhold til de avlsdyr vi benytter.

Det siste er det ansvar vi har overfor rasen ved å avle frem rasetypiske hunder som kan komme opp mot det standarden for rasen beskriver.

Både oppdretter og hannhundeier har her ett felles ansvar.

Alle syntes vi vel at vi har den beste og fineste hunden og det har vi jo, men det er ikke sikkert at denne hunden egner seg som avlshund. Ikke alle hunder skal avles på. Men dette kan det være vanskelig selv å avgjøre. Da må vi ha hjelp. Om det finnes et avlsråd eller sunnhetsutvalg i rasen er det naturlig å henvende seg dit for å få vurdert hunden.

En annen måte er å få hjelp på er fra en erfaren oppdretter, helst den man har kjøpt hunden fra da denne er den som burde kjenne best til hundens nærmeste slektninger og derfor best kan gi informasjon om de problemer som finnes helsemessig eller eksteriørt hos disse. Alle hunder/linjer har sine svakheter, slik er naturen, men disse bør jo ikke dobles opp hos et eventuelt avkom.

Det er også lurt å vise hunden på utstilling, da vil man kunne få et visst bilde av hunden, men det er da viktig å stille den ut for flere forskjellige dommere og helst også for en rasespesialist. Det vil si en dommer som har spesiell bakgrunn og kunnskap om akkurat denne rasen. På utstilling er det ikke bare hundens eksteriør som blir bedømt, men også hundens temperament. En aggressiv hund skal ikke ha premie uansett hvor bra den ellers måtte være og må aldri benyttes i avl!

Spesielt en del nye oppdretter og hannhundeiere er ikke riktig klar over det store ansvaret de har. Mange syntes at deres hund er både fin og snill og mener derfor at dette er grunn nokk til å bruke den i avl, eller de syntes at det ville være kjekt med noen ekstra kroner ved å ha et kull eller låne ut sin hannhund.

Om man ønsker å drive seriøs avl, er det lite sannsynlig at man kan oppnå gode resultater uten at dette vil koste langt mere en det man eventuelt vil få

inn. Penger bør ikke være drivkraften hos en oppdretter, da vil man ofte komme til å ta avgjørelser preget av dette. Om man ønsker profitt, må man heller finne noe annet å tjene penger på en hundeavl.

En seriøs oppdretter må kjøpe inn hunder/importere hunder av høy kvalitet om man vil lykkes, og dette koster. Man må også være villig til å reise, eller sende tispene til utlandet for å finne en passende hannhund, dette koster også. Da har jeg ikke nevnt kostnadene til paringsavgift, foring, dyrlege etc etc.

Det finnes forskjellige prinsipper for avl som man må være oppmerksom på. Innavl vil si at foreldrene til kullet er nært i slekt. NKK har nettopp strammet inn reglene for dette slik at parringer mellom foreldre og avkom, hel og halvsøsken, besteforeldre og barnebarn nå ikke lenger er tillatt.

Spesielt i raser med få individer er det klart at innavl er svært uheldig da man får mindre variasjon i genmaterialet når foreldrene er i nær slekt, da man da risikere å fordoble uheldige gener ved at man får de samme genene fra begge foreldre. Gener (arveegenskaper) som kan gi uønskede eksteriøre feil eller i verste fall gener som kan gi syke hunder, eller hunder som er bærere av alvorlige sykdommer.

Uvettig bruk av innavl er dessverre grunnen til at så mange hunderaser i dag har en rekke arvelige sykdommer som det er vanskelig å bli kvitt, da anlegget for disse er blitt nedfelt i rasen ved utstrakt innavl over lang tid.

Linjeavl er en mildere grad av innavl der begge foreldrene er i slekt, men der slektskapet ligger lengre bak i stamtavlen. Det kan være en eller flere hunder som går igjen flere ganger i stamtavlen hos begge foreldre. I små raser er linjeavl heller ikke å anbefale, selv om man kan få typelike avkom, vil risikoen for å få de samme uheldige konsekvensene som ved innavl være stor på sikt. Man kan utmerket godt avle frem typelike hunder uten at foreldrene er i slekt om man bruker typelike hunder i avl.

Om man benytter NKKs DOG WEB kan man på forhånd lage en fiktiv stamtavle for kullet som viser innavlskoeffisient, det vil si hvor mye foreldrene er i slekt. Denne bør være så liten som mulig, helst 0.

En annen metode for avl som er svært uheldig i alle raser er matadoravl. Det vil si der en enkelt hund (Vanligvis en hannhund) har et stort antall avkom i rasen. Et antall som er større en det som er ønsket i rasen. I følge den anerkjente svenske arvelighetsforskeren Per Erik Sundgren, skal en hannhund ikke ha flere avkom enn 5 prosent av antall fødte valper regnet ut fra et tidsperspektiv på en generasjon (3 til 4 år)

Spesielt innen de tallmessig store rasene ser vi at en del av rasenes problemer kommer av utstrakt bruk av matadoravl over lang tid.

Her kan det være snakk om hannhunder som har flere hundrede avkom! (I noen ekstreme tilfelle opp mot ett tusen i løpet av sin levetid) Det er jo klart at uansett hvor fin og trivelig en slik hund er, så er slik bruk av en avlshund fullstendig uforvarselig. Hva om det viser seg at denne hunden nedarver uheldige eller syke gener? Da vil jo dette få stor innvirkning på rasens sunnhet og bli til stor skade for rasen i fremtiden.

Siden matadoravl først og fremst gjelder hannhunder, er det hannhundeiers ansvar å passe på at hunden ikke overforbrukes.

Om man har en hannhund som egner seg i avl, har det også betydning hvordan, og til hvilke tisper man benytter hunden. Det beste for rasen er at hundens avkom fordeles over hele hundens levetid.

Husk at uansett hvor høyt hunden er premiært, så nedarves ikke premiene. På utstilling bedømmes hunden som resultat av sine foreldre. Det er bare gjennom sine avkom at en hunds avlsverdi kan bedømmes.

Jo bedre kvalitet hunden har dess flere avkom kan man tillate at den får innenfor de rammer som gjelder for rasen. Men under ingen omstendighet må hunden overbenyttes.

I små raser vil det beste være å bruke flest mulige hannhunder (av god kvalitet) og at hver av disse kun får et begrenset antall avkom. På den måte vil vi hele tiden utvide rasens genmateriale i motsetning til å begrense den, slik som skjer ved innavl/matadoravl. Dette er det viktig at den enkelte hannhundeier forstår, det er jo tross alt han som bestemmer. Husk at begge foreldre har tilnærmet lik betydning for resultatet. Når det blir snakk om et fåtall paringer på hver enkelt hannhund er det desto viktigere at man er meget nøye på til hvilke tisper man låner ut hunden.

Tispens eier må nøye vurdere om hun egner seg i avl og om hun kan tilføre rasen noe positivt og om hun tilsvarende de krav til sunnhet som kreves i rasen, om hun har det ønskede temperament for rasen, samt at hun har et rasetypisk utseende som kommer opp mot det idealet som ønskes i rasestandarden. Bare da er det mulig at hun kan tilføre rasen noe positivt. Om man ikke har en tisper som oppfyller alle krav og likevel ønsker å bli oppdretter, må man da skaffe seg en ny tisper av bedre kvalitet istedenfor å avle på en dårlig eller middelmådig hund. Det er ikke nok at man selv syntes at hun er fin og grei, eller syntes at hun bør ha et kull for sin egen trivsel.

En tisper kan ha et utmerket godt liv uten å ha valper og det stemmer ikke at hun blir roligere/får et bedre temperament etter å ha hatt valper.

Det er heller ikke god nok grunn til å avle på tisper fordi om familien syntes det kunne være hyggelig å ha et kull, eller selv vil beholde en valp fra akkurat denne hunden av sentimentale grunner. Eller at man syntes det kunne være greit å spe på husholdningsbudsjettet med noe lettjente penger.

Det kan være fristende for en hannhundeier, enten av økonomiske grunner eller fordi han selv syntes at han har en så flott hund som fortjener å bli far til mange valper, å låne ut hannhunden til et stort antall tisper. Men her må den enkelte hannhundeier tenke mer på hva som gagnar rasen på sikt enn på egen vinning.

For man er jo opptatt av rasens fremtid, eller?

VI MINNER OM.....

Forelesere:
Hilde Bremnes
og Astrid Indrebø

Kurs 1 omhandler grunnleggende genetikk og avl, seleksjon og kombinasjon av avlsdyr, vektlegging av egenskaper hos hunden og rasen, bruk av resultater fra screeningundersøkelser, DNA-tester etc. Etik, helse og helhetstenkning vil stå sentralt.

I **Kurs 2** tar vi for oss praktiske forhold rundt oppdrett – fra paring, fødsel og frem til valpene er levert. Helse og sykdom hos tisper og valper vil bli nøye gjennomgått. Hva er normalt i forbindelse med fødselen – og når bør jeg kontakte dyrlegen? Hva kan jeg gjøre for å redde livet til slappe valper hvis tisper er syke? Hvilket ansvar har en oppdretter overfor valpene og valpekjøperne? Dette er bare noen av de mange temaene vi vil ta for oss på dette kurset.

Foreløpig oversikt over kurssteder og tider

Region	Kurs 1	Kurs 2
Nordvestlandet	avholdt	avholdt
Trøndelag	avholdt	avholdt
Troms/Finmark	avholdt	30-31/10 - 2010
Vestfold/Buskerud/Telemark	avholdt	16-17/10 - 2010
Hedmark/Oppland	avholdt	Vår 2011
Hordaland	avholdt	Vår 2011
Østfold	Høst 2011	Vår 2013
Rogaland	Høst 2011	Vår 2013
Agder	Vår 2012	Høst 2013
Nordland	Vår 2012	Høst 2012
Oslo/Akershus	Høst 2012	Høst 2013

Kursene vil bli annonsert i Hundesport, på www.nkk.no
og på de respektive regionenes web-sider
FØLG OGSÅ MED PÅ REGIONENES SIDER (PÅ [nkk.no](http://www.nkk.no))
FOR ANDRE LOKALE KURS!

Alle oppdrettere, de som vurderer å starte med oppdrett, hannhundeiere og andre som er opptatt av en sunn og konstruktiv avl, anbefales på det sterkeste å gå på disse kursene!

Og det er ikke for sent! Både kurs 1 og kurs 2 arrangeres flere steder i årene som kommer. Og man MÅ ikke ta dem i rekkefølge.

Kunnskap er grunnlag for utvikling og fremgang, og jeg deltok på tilsvarende kursrunde den gang den het "Hund og helse mot 2000" og besto av 3 kurs. Likevel var jeg deltaker på Kurs 2 i Trondheim 6.-7. mars. Jeg gikk glipp av Kurs 1, men etter denne helgen, vurderer jeg å reise på et Kurs 1. Jeg blir i alle fall utrolig inspirert av de supre foreleserne, Hilde og Astrid!!!!

Min anbefaling er derfor; MELD DEG PÅ, og det vil nok de andre som har deltatt på kursene være enige i!

Jeg kommer ikke til å skrive noe referat, for dette bør dere oppleve LIVE!

Lisbeth Høyem, kennel Ak-inu-ba

Den høflige hunden

Av Anders Hallgren.. Sakset fra boka "Hundens gyllede regler" Del 1.

Hunden er et høflig dyr, ett av de høfligste som finnes. I likhet med oss mennesker har også de sine omgangsregler, som både styrer og bestemmer hvordan man skal opptre og omgås når man møter andre hunder. En som bryter med disse reglene kan bli utstøtt, bitt, ja til og med drept. Den som blir møtt på en måte som strider mot reglene, kan bli svært redd.

Tenk bare på oss mennesker. Når vi treffes for første gang presenterer vi oss. Eldre folk løfter gjerne på hatten, andre håndhilser eller bare nikker til hverandre. Det er gjerne forbudt å innlede en diskusjon om følsomme emner, så man snakker gjerne om været først. Når vi har blitt litt bedre kjent, kan vi ta opp litt følsomme og kanskje private problemer.

Med hundene er det likedan. Et hundemøte er fullt av ritualer. To hunder blir oppmerksom på hverandre på avstand. Allerede der starter det. Det er av stor betydning hvordan man nærmer seg en ukjent. Dersom man styrer fram rett mot den andre med halen rett opp i lufta, kan dette bli oppfattet som en trussel. Tenk over hvor sterkt mange hunder reagerer på barn, mosjonister eller kjøretøyer som kommer rett imot dem i litt stor fart.

Valper og unghunder springer ofte mot en annen hund - vill og yr fordi de har funnet en lekekamerat. Men når de nærmer seg er de svært nøye med å vise underkastelsessignaler - for å kompensere for den høye hastigheten og retningen rett imot den ukjente. De huker sammen kroppen, legger ørene bakover og vifter nedover med halen. Når de kommer fram kryper de enda mere sammen. Dessuten forsøker mange å slikke den ukjente i munnvikene. Spesielt hvis dette er en eldre hund. Dette er et underkastelsesrituale som henger igjen fra valpestadiet.

Litt eldre hunder som ikke er alt for stolte og dominante, men ser muligheten til å få en fantastisk lekestund, springer også ofte fram mot den ukjente. Hos slike hunder vil retningen være noe annerledes. Det kan se ut som om de er på veg til å springe forbi den andre, men når de kommer fram, stopper de plutselig opp og snur seg mot den andre hunden.

Det vanligste møteritualet for voksne hunder vil kanskje være å sakne farten mens de er på veg mot hverandre. Stegene blir senere og senere helt til de stopper foran hverandre. Bevegelsene er stive. Halen og hårene på ryggen står rett opp. Hodet bæres høyt samtidig som ørene peker opp og framover.

Hilsningsritualet

Selve hilsningsprosedyren er svært spent og ser ut til å følge et fast mønster. De to ukjente hundene begynner først med en nese mot nese hilsen. Omkring nesen finnes det ikke noen spesielle lukter som forteller noe som helst om hvem den andre hunden er. Dette virker mere som et rituale, slik som når to personer hilser på hverandre ved å ta hverandre i handa.

Dersom ingen av hundene knurrer eller viser andre tegn på usikkerhet eller utfordring går de et trinn videre. De begynner da å lukte på ørene og nedover halsen til hverandre. Heller ikke der finnes det noen spesielle lukter. Dette synes også å være et rituale eller et nytt ledd i presentasjonen.

Først når dette er "godkjent" og ingen av hundene knurrer får de lukte hverandre i baken og på kjønnsorganene. Det er der den virkelige informasjonen finnes. Den som egentlig kan fortelle noe om den andre.

Lek eller slagsmål

To hunder av samme kjønn møtes på denne måten. Begge er både selvsikre og dominante. Atmosfæren er anstrengt og spenningen dirrer i lufta. De har nå rygget bakover slik at de står

kinn mot kinn. De har strekt på seg og virker "dobbel" så store som tidligere. Halene peker rett opp i lufta. Plutselig senker den ene halen og begynner samtidig å vifte med den. Raske, men korte utslag. Det betyr "skal vi leke?"

Den andre slikker seg knapt synlig over framleppene med tunga. Etterpå begynner også den å vifte med halen. Korte, men raske slag. Tyngden forskyves fra fram- til bakkroppen. Svaret på den andres spørsmål er "ja". Da går den første ned en aning med framkroppen i en innbydelse til lek. Den andre gjør likedan. Slik begynner de leken. Men ikke en hvilken som helst lek.

Jaktleken skaper rangorden

Reglene sier at de ikke får leke kampeleker. Det ligner for mye på slagsmål - og kan også føre til det. Nei, de leker jaktleker. En løper og den andre jager. Etter en stund bytter "jeger" og "bytte" roller, slik at den som var bytte først, nå jager den andre.

Mange mennesker lever i den villfarelse at hundene må slåss for å gjøre opp rangordningen. Det er feil. Det er sjelden de gjør dette gjennom et slagsmål. Det er i stedet mere vanlig at de lærer hverandres styrke på en svært effektiv måte - nettopp gjennom jaktleken. Den som er "jeger" presser sitt "bytte" på ulike måter og lærer seg fort hvor grensen går. Den lærer seg mao. hvor mye den andre tåler - før den mister tålmodigheten og tar provokasjonen på alvor.

Når de er ordentlig kjent kan de gå over til kampeleker, men ikke før. Det virker som om kampeleker minner for mye om slagsmål - og som om de ikke vil risikere at noe slikt oppstår i kampens hete. De kjenner hverandre for lite til å ta risikoen på at leken misoppfattes.

"Regelbryterne"

Det hender at hunder forbryter seg mot reglene. De springer for fort fram til en annen hund og stiller seg for nære. De hopper over den viktige nese mot nese hilsningen. En hannhund som svever i den villfarelse at tisper bare er til for å parres, og dermed innleder bekjentskapet med et forsøk på voldtekt, kan være ille ute. Andre kan plassere labbene på den andres rygg uten først å ha vist invitasjon til lek. De begynner å leke for tidlig. Noen støter til den andre hunden med kroppen - uten samtidig å vise lekeatferd. Eller enda verre, de begynner å slåss uten å ha utfordret eller knurret.

Det aller alvorligste bruddet mot omgangsreglene er om en hund angriper en annen fra siden eller bakfra. Da har hverken signaler eller møteritualer kunnet foregå før konfrontasjonen.

Den som ikke følger reglene, eller på en eller annen måte bryter med dem, kan pådra seg store skader. En hund som blir utsatt for slike angrep kan dessuten få psykiske forstyrrelser. Det finnes hannhunder som er blitt bitt av tisper for at de har vært "for hete på grøten" - og ikke først har gjennomført hilsningsritualet. De har først plassert sin kalde nese i baken på tisper, i stedet for å hilse nese mot nese.

Blir hunden angrepet bakfra eller fra siden kan den bli sjokkskadet og aldri være i stand til å stole på andre hunder. Den som angriper på denne måten kan bli bitt i hjel.

Respekt for andres underkastelse

En regel man aldri må bryte, er at den som viser underkastelse skal respekteres. Kryper hunden sammen, gjemmer halen og legger ørene bakover for en annen hund, får ikke denne fortsette en aggressiv handling - heller ikke ytterligere utfordringer. Denne skal umiddelbart forandre oppførsel og bli snill. Dersom dette ikke skjer, kan den underlegne bli svært redd.

Noen ganger kan den underlegne bli enormt sint fordi underkastelsen ikke har noen innvirkning på motparten. Det er som om den blir sint fordi den andre ikke følger spilllets regler eller som om sinnet kommer fordi den underlegne ikke tør å stole på den andre. Da gjelder det jo å slåss for livet i stedet for å forsøke med nye underkastelsessignaler.

Kommunikasjonsproblemer

Noen hunder har gjennom avl fått visse problemer med omgangsreglene. De kan f.eks. ha et alt for høyt stressnivå, eller ganske enkelt er for ivrige til å gi seg tid til å hilse på andre hunder - slik de skal. Dette behøver ikke bare å være en svikt i avlsarbeidet, da hunder kan bli stresset av mange årsaker.

Et annet eksempel er en svært kraftig kampinnstilling hos visse raser, spesielt kanskje boxer. Jeg skal nå beskrive et møte som kunne ha endt svært ille dersom hundene ikke hadde vært så unge.

En boxerhann møtte en siberian husky av samme kjønn. Begge var ca. 1 år gamle. De var løse og sprang fram til hverandre. Boxeren er en kampinnstilt hund - avlet for kamp. Siberian husky er en ulvebeslektet og opprinnelig hundetype. Vanligvis er huskyen svært nøye med reglene i møte med andre hunder.

Huskyen stoppet opp noen meter framfor boxeren. Denne stoppet dessverre ikke, men sprang rett på huskyen og begynte å leke bryteleker med en gang. Han hadde ikke gitt seg tid til å hilse. Huskyen ble redd for dette bruddet mot reglene og flyktet unna med halen nedover. Boxeren nådde den igjen og begynte å bryte. Så fikk huskyen en mulighet til å jage boxeren. Denne flyktet noe usikkert. Det var tydelig at den ikke var vant til denne formen for jaktlek. Farten økte og nå var det boxerens tur til å felle halen. Han ble redd huskyen fordi denne lekte en for ham uvanlig type lek.

Det sluttet med at begge hundene gikk og skulte på hverandre. Ingen forsto motparten og anså vel motparten som en litt snodig skrue.

Stress er farlig

Den harmoniske hunden følger vanligvis omgangsreglene til punkt og prikke. Men en stresset hund kan ofte bli en "regelbryter". At en hund ikke respekterer underkastelsessignaler eller at den begynner å slåss uten at den har vist tydelige tegn på utfordring - og dermed gitt den andre en sjanse til å gi seg - betyr nødvendigvis ikke at det er noe "mentalt feil" eller "instinkt bortfall" hos hunden. Den kan ganske enkelt være stresset.

Slik som hos mennesket

Det burde være lett for oss mennesker å forstå hundens hilsningsritualer fordi vi også har slike selv. Når to ukjente personer møtes, stopper de på en "artsbestemt" avstand av ca. 60 cm. Den eneste kroppskontakten de tar er å ta hverandre i handa. De bøyer seg lett framover, presenterer seg og begynner å prate med hverandre. Men ikke om følsomme emner. Nøytrale ting som været er populært.

Et regelbrudd i denne sammenhengen ville f.eks. være dersom den ene sniker seg inn på den andre bakfra, hopper opp på ryggen på den fremmede, klemmer til o skriker i øret: "Hei! Hvordan har kona det?"

Uvanlig med regelbrudd

Det er ikke vanlig at hunder bryter omgangsreglene. Syke eller stressede hunder vil derimot gjøre dette ofte. Også hos normale mennesker er det uvanlig med regelbrudd.

Regelbrudd overfor hunder fra menneskenes side skjer ofte. Dessverre ofte av hundefolk. Det kan f.eks. være en utstillingsdommer som går rett fram til hunden og åpner munnen på den for å se på tenner - uten å hilse først. Slikt har skremt mange hunder. En del dommere avslører sin manglende kunnskap dersom hunden rygger eller knurrer, når de erklærer at hunden er "mentalt dårlig". Det er ikke hunden som gjør feil, men dommeren.

Oversetter vi det litt og tar samme situasjon for mennesker, kan man lett forestille seg reaksjonen. Hvordan ville du f.eks. ha reagert dersom en totalt fremmed person kom bort til deg på gata, åpnet munnen og begynte å studere tennene dine?

Mange hunder som er redde eller utrygge på mennesker er hemmet av tidligere opplevelser med mennesker som ikke har tatt hensyn til hundens artsbestemte omgangsregler.

Gjennom preging, dvs. tidlig innlæring av hvilken art man tilhører, har hunden lært seg å godta mennesker som om vi var av samme art. Hunden har jo vokst opp med mennesker omkring seg. At vi går på to ben og ikke legger ørene bakover legger hundene ikke så stor vekt på, men den forventer at vi skal være korrekte og ikke opptre truende.

Slagsmål

I et møte mellom to hunder som aldri har truffet hverandre tidligere, ser man hvordan de forsøker å avklare "hvor de har hverandre". De forsøker hele tiden å finne ut om den andre er dominant eller underdanig. Vi mennesker tror ofte at hunder må slåss for å gjøre opp rangordningen. Dette er feil. De vanligste oppgjørene skjer under lek. I leken presser de hverandre en smule og kan på denne måten enkelt og ublodig finne ut hvor de har hverandre.

Men selvsagt forekommer det at selvsikre hunder gjør opp med et slagsmål. Vanligvis uten å skade hverandre. Skader oppstår dersom hundene er stresset eller riktignok sinte på andre hunder.

Trussel gjennom blikkontakt

I hundeverdenen har blikkontakten svært stor betydning. Den mest sikre står steil, samtidig som den knurrer lavt. Med blikket kan den sikre hunden kve en motstander som snart viker unne med sitt blikk. Rangforholdet mellom de to er avklart.

Alder

Det finnes enda en faktor som vanligvis har en avgjørende innflytelse på rangforholdet. Det er alderen. Det virker som om yngre hunder synes å ha en innebygget respekt for de som er eldre. Det er svært vanlig å se hvordan unghunder allerede på noen meters avstand, viker unna med blikket for en eldre hund.

Det er et stort mysterium hvordan de kan avgjøre alderen til hverandre. Kanskje virker den eldre hunden sikrere. Kanskje har den andre kroppssignaler. Bare hundene selv vet dette.

Skiløper Tobias får god hjelp. (Foto Sissel Skjelbred)

ÅRETS UTSTILLINGSSHIBA 2009 med alle resultater

Nr	P	Uts	Hund	Eier
1	55	5	Soldoggen's Hirohito	Walle/Strand
2	54	5	Tenko Av Enerhaugen	Eirik Knudsen
3	35	5	Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	Paul Walle
4	34	4	Nattfjåriilen Akakabuto	T Eggenheim/ P Walle
5	32	4	Jun Av Enerhaugen	Jorunn Kvalheim
6	31	5	Soldoggen's Hiruko	Pedersen/ Walle
7	26	5	Soldoggen's Tentai Tiko	Elsa Pedersen
8	26	5	Honto-No Uchiko	Gullborg Knudsen
9	25	3	Kurokaidou Go Bingo Kamishimasou	Granqvist/Pistokoski/Omura
10	25	4	Soldoggen's Fukai Kangae	T L Strand /P Walle
11	25	5	Genkou Go Shun'you Kensha	Gullborg Knudsen
12	24	4	Kazakoshi No Oujin Go Yokohama Atsumi	Eivind Mjærum
13	23	2	Naohime Av Enerhaugen	Christen Lang
14	23	5	Najanin's Kimi Musome	Tonje Bøe
15	22	3	Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	Christen Lang
16	19	3	Soldoggen's Oishiiba	P Walle/ E Buchardt
17	18	2	Stitch Den Stille Fjæring	Mette Steinsvold
18	18	3	Benihidehime Av Enerhaugen	Jorun Kvalheim
19	18	3	San Jo Lucky In Love	Nordwall/Lang
20	18	5	Soldoggen's Kyocera	Siv Hansen
21	16	3	Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	Ulleberg-Bøhmer/Schyttelvik
22	16	3	Soldoggen's Riisanna	Walle/Strand
23	16	4	Ramnfløya's Kita No Otenba	Bente K Pedersen
24	16	4	Soldoggen's Jet Lee	Anette Kristiansen
25	15	1	Noven's Takara	Elisabeth Noven
26	15	2	Noven's Pi-Tadaaki	Bengt Eggen
27	15	2	Ekewär's Eisuke	Kristian Backegren
28	15	3	Najanin's Ei Tsuki	Wenche Øverland
29	15	3	Honto-No Zen-Ya	Helene Nordwall
30	14	4	Soldoggen's Beninesa	Paul Walle
31	13	2	Unas Bajazz	Anne Humborstad
32	13	2	Hachiman Go Ryuukyuu Uruma	Christen Lang
33	13	3	Mjøstrollets Bara Tasai	P&K Pedersen
34	13	4	Soldoggen's Ojin Tenno	G & E Knudsen
35	12	1	Honto-No Raigozu	Mona Urbig
36	12	1	Asa no Kuroteru av Enerhaugen	Christen Lang
37	12	1	Honto-No Momoko	Nordwall/Wallin
38	12	2	Taichung Spring Affair	Paula Granqvist

39	12	2	Jutaro Av Enerhaugen	Hovland/Bøe
40	11	2	Honto-No Daimaruou	Christen Lang
41	11	2	Østbylias Supre Koko	S&K Skjelbred
42	11	3	Østbylias Værdie Sakura	Mildrid Kjøbli
43	11	3	Østbylias Yre Kinkai	S&K Skjelbred
44	11	3	Unas Bella Suki	Ingerid og Geir Mikkelsen
45	10	2	Mjærumhøgda's Ylva Goes To Maria	E Mjærum / M Pedersen
46	10	2	Mjæstrollets Bara Tasai	P&K Pedersen
47	10	2	Mjæstrollets Aka Fuyuko	Anne&Olav Frang
48	10	3	Soldoggen's Fushigi	P&K Pedersen
49	9	1	Chako Go Ichiokasow Av Enerhaugen	Christen Lang
50	9	1	Mara-Shimas King of Hearts	Elisabeth Noven
51	9	2	Toyomi's Kinkai	Anders Larsen
52	8	1	Okami's Genhime	Helena Skoglund
53	8	1	Chonix Chuu-Sami	Anna Mattsson
54	8	1	Nattfjärilen Betsu Mikata	TL Strand /P Walle
55	8	1	Soldoggen's Pikayama	Rørvoll, Camilla
56	8	2	Sheela Den Stille Fjæring	John Eigil Johansen
57	8	2	Ichiban Av Bjødnatun	Odd Arve Haug
58	8	2	Unas Lord Arco	Roger og Ranja Ulvund
59	8	2	Mjærumhøgda's Sachiko	Hilde Schyttelvik
60	6	1	Seiichi-Sigge	I Holmblad
61	6	1	Miyagi Go Ichiokasow Av Enerhaugen	Lars J Konradsen
62	6	1	Soldoggen's Dôwa	Marita B Norheim
63	6	1	Nattfjärilen Chujitsu	Paul Walle
64	6	1	Shibatroll's Balder	Tone Jåtten
65	6	1	Negi-Inu's Li-Ry Hikari	Ulleberg-Bøhmer
66	6	1	Soldoggen's Pika-Ichi	P Walle/T E Martinussen
67	6	1	Honto-No Tenkou	Helene Nordwall
68	6	1	Artic Trail Benito	M-L Timonen
69	6	2	Soldoggen's Golden Go	Paul Walle
70	6	2	Habagou's Haru Hana	Bente og Iselin Pedersen
71	6	2	Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	Lise Komisrud
72	5	1	Østbylias Tøffe Zorro	Lundås / Skjelbred
73	5	1	Mjærumhøgda's Naganobu	Laila Nagel
74	5	1	Willemo's Harumi	L Nagel /T Hofslø
75	5	1	Edeängs Jill	Bjørn Erik Korsnes
76	5	1	Katsumoto's Aika	Vegar Berger
77	5	1	Østbylias Yre Kendo	C Baggerånås
78	5	2	Soldoggen's Emi No Encho	Walle/Strand
79	4	1	Ak-Inu-Bas Hayai Sakura-Hime	Høyem/Aasheim

80	4	1	Østbylias Værdie Kaze	S&K Skjelbred
81	4	1	Katsumoto's Asahi	Paal Østerlie
82	4	1	Lucky Dragon's Oren	Paal Larsen
83	4	1	Soldoggen's Tokitenku	Walle/Strand
84	4	1	Unas Blackie	Cathe Frankrig
85	4	1	Østbylias Edle Aya	Christen Lang
86	3	1	Østbylias Supre Ronaldinho	Lars Erik Susegg
87	3	1	Katsumoto's Aya	Laila Nagel
88	3	1	Joseibi	Yngvar Holtskog
89	3	1	Østbylias Værdie Kenzo	Hilde Dalsbø
90	3	1	Umewaka Kurosachi av Enerhaugen	Christen Lang
91	3	1	Ølenskjold's Baron Rag	K Skjæveland
92	3	1	Noven's Lazaro	Lennart Åhren
93	3	1	Ølenskjold's Chita	A Skjæveland
94	3	1	Soldoggen's Qosmos	Mathiasen/Aarberg
95	2	1	Beniryu Av Enerhaugen	B Blomli/ A Frøyseth
96	2	1	Soldoggen's Chimpira	Høyem/Aasheim
97	2	1	Mjærumhøgda's Hikari Kiyomi	Eivind Mjærum
98	2	1	Negi-Inu's Li-Ko Kokunan	M & F Algarheim
99	2	1	Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	W & S Ulleberg-Bøhmer
100	2	1	Ramnfløya's Kita No Inova	Turid Pedersen
101	2	1	Ichiou Av Enerhaugen	Trygve Søvold
102	2	1	Soldoggen's Imoto Amai	A-K & T Seljeås
103	2	1	Soldoggen's Mitsumaru	Hege Arntsen

ÅRETS

JUNIOR/UNGHUND

1. Stitch Den Stille Fjæring
2. Negi-Inu's Li-Qu Yoshi
With Kichiko
3. Soldoggen's Riisanna

ÅRETS

VETERAN

1. San Jo Lucky In Love
2. Ramnfløya's Kita No
Otenba
3. Honto-No Zen-Ya

Shiba kunne delta på 69 utstillinger i Norge i 2009, og rasen var representert på 64 av dem!
103 shibaer ble plassert i BHK/BTK.

Det har vært skrevet 445 kritikker på enkelthunder

ÅRETS BRUKSSHIBA 2009

Hund, fører, sum poeng

Gren	Arrangør	Dommer	Premie	Poeng
1. Kinu Hana Iris, fører Kara Iselin Jensen Pedersen			Sum	14
13/7 Agility 1	Viking agility week	Harald Schjelderup	1.	3
14/7 Hopp 1	Viking agility week	Ton van der Laar	1.	3
17/7 Hopp 1	Viking agility week	Per Berg Kirkevold	1.	3
18/7 Hopp 1	Viking agility week	Petter Nordlien	1.	3
14/7 Agility 1	Viking agility week	Jon G Olsen	2.	2
2. Katsumoto Asahi, fører Paal Østerlie			Sum	12
20/8 Blodsporprøve	Trøndelag Dachshundklubb	Marvin Røstadli	1. HP	6
31/8 Fersksporprøve		Ole Johan Dahl	10 p	6
3. Negi-Inu's Li-Ko Kurojo, fører Lise Kommisrud			Sum	10
7/2 Agility 2	Moelvenstevnet		2.	3
7/2 Hopp 2	Moelvenstevnet		2.	3
24/1 Agility 2	Follo brukshundklubb		3.	2
24/1 Hopp 2	Follo brukshundklubb		3.	2
4. Mjærumshøgds's Yu Komatsu, fører Lise Kommisrud			Sum	6
24/1 Hopp 3	Follo brukshundklubb		1.	6

Vi minner om at resultater til Årets bruksshiba må sendes inn til Eirik Knudsen eirik@shibatroll.com siden ikke alle resultater kommer fra arrangørene!

LYKKE TIL I 2010!

NYE REGLER FOR POENG FOR ÅRETS UTSTILLINGSSHIBA!

Sak 52/09 Endringer i poengsystemet for Årets utstillingsshiba

Gammelt poengsystem er basert på følgende antall deltakere:

1. 1-8 hunder (tanken var at dette skulle være vanlige nasjonale utstillinger)
2. 9-16 hunder (tanken var at dette skulle være NKK-utstillinger)
3. over 17 hunder (tanken var at dette skulle være rasespesialen)

Deltakerantallet har generelt økt, og det har blitt lettere å få doble poeng enn det som var intensjonen. Det er derfor på tide å revidere antall deltakere innenfor hvert trinn. Styret diskuterte også et forslag om å innføre et 4. trinn, med deltakerantall over 31 hunder. Dette forslaget ble nedstemt fordi det ville ha ført til at hele årskonkurransen ville blitt avgjort på Japanspesialen. Det ville ikke ha vært mulig å nå igjen poengene for noen andre.

Vedtak:

Poengsystemet for Årets utstillingsshiba blir fra 1. januar 2010 basert på følgende antall deltakere:

- 1. 1-12 hunder**
- 2. 13-27 hunder**
- 3. over 28 hunder**

At endringer i dette poengsystemet skal tre i kraft fra 1. januar, er styrt av vedtak i sak 35/07

POENGSKALA FRA 1.1.2010

Ant delt:	1-12	13-27	28->
BIR	5	10	15
BIM	4	8	12
2 BHK/BTK	3	6	9
3 BHK/BTK	2	4	6
4 BHK/BTK	1	2	3

HUSK Å MELDE INN UTENLANDSKE RESULTATER OGSÅ!

UTSTILLINGSRESULTATER

Norsk Dobermann Klub 29/12-2009 Lehtinen, Hans

Mjærumhøgda's Ylva Goes To Maria	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIR	Mjærum/Pedersen
Kitune's Asa-Emiko	2.AK	Roar Nordberg

Norsk Dobermann Klub 16/01 Lundstrøm, Boo

Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	Lise Kommisrud
-------------------------	---------------------------	----------------

Norsk Berner Sennhundklubb 17/01 Kuzelj, Denis

Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	Lise Kommisrud
-------------------------	---------------------------	----------------

Norsk Schnauzer Bouvier Klubb 30/01 Nethercott, Terry

Mjærumhøgda's Sachiko	1.VTK 1.VTKK CK 1.BHK BIM	Hilde Schyttelvik Ulleberg- Bøhmer/Schyttelvik
Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	1.UK 1.UKK CERT 1.BTK BIR	
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 1.AKK CK 2.BTK	Lise Kommisrud

Norsk Grand Danois Klubb 31/01 Ulltveit-Moe, Annika

Mjøstrollets Bara Tasai	2.UK	P&K Pedersen
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 2.AKK	Lise Kommisrud
Soldoggen's Fushigi	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	P&K Pedersen

NKK Bø 20/02 Molin, Nils

Unas Bajazz	0.AK	Anne Humborstad
Mjærumhøgda's Sachiko	1.VTK 1.VTKK HP	Hilde Schyttelvik
Mjærumhøgda's Ylva Goes To Maria	1.JK 1.JKK CK 2.BTK	Mjærum/Pedersen
Najanin's Kimi Musome	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK CACIB BIR	Tonje Bøe
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	1.AK 2.AKK	Ulleberg-Bøhmer
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 3.AKK	Lise Kommisrud

Vi har ikke laget noe liste,
siden vi har så få resultater foreløpig.

NY VALPEFORMIDLER

Som dere vel har fått med dere, er jeg blitt ny valpeformidler for Shibaklubben. Jeg har vært styremedlem i snart to år, så jeg har jo begynt å komme inn i klubbens rutiner. Dessuten har jeg en del erfaring med hundeklubb virksomhet fra før.

Mitt samboerskap med Shiba startet i 2006, da den lille tispem Hime kom inn i mitt liv. Da hadde jeg nettopp mistet min mangeårige turkompis, en liten svartpelsset Lhasa Apso hanne, og hundesavnet var stort. Det var ikke tilfeldig at den nye hunden ble en Shiba. Det var en rase turkompisen og jeg ofte hadde møtt på våre vandringer i marka, og jeg hadde lenge beundret de nette og lettbeinte hundene, tydeligvis i sitt rette element ute i terrenget. Og da den gamle kompisen måtte gi tapt for alder og sykdom, var det først og fremst en ny turkamerat jeg søkte - en hund som kunne trives ute i all slags vær, bergensregnet inkludert - og etter mange år med stell av pelshunder, hadde jeg også ønske om en hund som krever minimalt med pelsstell og bading. En ekstra bonus for meg som er arkeolog, er at rasen har status av urhund med aner langt tilbake til forhistorisk tid.

Inn kom så den vesle rødgyldne virvelvinden av et valpekjøtt og sjarmerte familien og hele nabolaget, tillitsfull og umiddelbar som hun var. Og et nytt kapittel i mitt hundehold åpnet seg da prosessen med å bli kjent med dette inntagende og forunderlige hundedyret startet. I mye av sin gjøren og laden likner hun andre raser jeg har førstehånds kjennskap – fra miniatyrhunder til Irsk Ulvehund - på andre måter er forskjellene store. Etter hvert som jeg er blitt kjent med flere av artsfrendene hennes, kan jeg også sjeldne mellom individuelle og rasebestemte særtrekk. Om jeg noensinne lærer Hime fullt ut å kjenne, vet jeg ikke, men hun gir meg meg stadig glimt inn i sin forunderlige verden – glimt jeg liker å fundere over i små epistler i Shib-a-visa.

At jeg ikke er alene om å fascineres av Shiba, merker jeg jo i egenskap av valpeformidler. Bare i løpet av de siste par ukene har jeg fått flere telefoner og e-poster fra potensielle Shibaeiere som håper det fins en valp et sted for dem også. Og jeg prøver etter beste evne å formidle hva det vil si å ha i sin varetekt en hund med en så særegen personlighet som Shibaen har.

Hilsen
Gro Mandt
gro.mandt@bm.uib.no
tlf. 95 83 34 27/55 95 12 41

Opplysninger hentet fra www.norskshibaklubb.net,
og kull der det angis at alle valper er solgt/bestilt, tas ikke med.

	2 hanner; 1 Black and tan og 1 sesam og 1 tispe, sesam Født 26.02.2010 Far: Daiichi Kuromatsu Go av Enerhaugen Mor: Omiya Go Ichiokasow av Enerhaugen
Christen Lang, 5036 Bergen	
Telefon: 55 95 17 01 Mobil: 909 81 295	
chr-lan@online.no www.enerhaugen.net	

Til oppdrettere: Krav for å få legge ut valpekull (28.01.2010)

Oppdretter og private personer med ansvar for valpekull som ønsker å ha en artikkel om valpekull på NSKs nettside, må oppfylle følgende krav:

- Må være medlem av NSK
- Må følge NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett (les mer om dette på klubbens hjemmeside eller www.nkk.no)
- HD-status må være kjent hos foreldrepåret til valpene (NB det er ikke et krav om at de skal være HD-fri.)

FLOTTE FORHOLD FOR TREKKHUNDER!

RETUR: NSK v Terje Håheim
Kongleberget 3, 1727 Sarpsborg